

Holbæk Kommunes

Børne- og ungepolitik

Holbæk
Kommune

Indhold

Forord	side 3
Udfordringerne	side 4
En samlet børne- og ungepolitik	side 5
Et fælles børnesyn	side 6
De fire udviklingsområder	side 7
Udviklingsområde 1: Fælles ansvar og forpligtende fællesskaber	side 8
Udviklingsområde 2: En sund og aktiv start på livet	side 9
Udviklingsområde 3: Rettidig indsats	side 10
Udviklingsområde 4: Styrkelse af fagligheden til gavn for alle.....	side 11
Fra politik til handling	side 12

Forord

Holbæk Kommune ønsker, at vores børn og unge får den nødvendige opbakning til at udvikle sig personligt, socialt og fagligt.

Som kommune skal vi arbejde for, at alle vores borgere får mulighed for at trives og leve et godt liv. Det er godt for den enkelte, og det er godt for fællesskabet. Vi ved, at en god og tryk hverdag for det enkelte barn er en grundlæggende forudsætning for at kunne vokse op og blive en kompetent og selvforsørgende voksen.

Med børne- og ungepolitikken ønsker vi at skabe de bedste rammer herfor. Politikken tilstræber at udgøre et samlet grundlag for, at indsatsen for børn og unge på alle andre politikområder virker, og den udstikker et mål om at gøre alle børns trivsel, udvikling og læring mulig.

Byrådet formulerer med børne- og ungepolitikken værdigrundlaget for det bærende børnesyn, som skal præge arbejdet med børn, unge og deres forældre. Vi ved, at et menneske, der mødes med positive forventninger og deltager i fællesskab, får et styrket selvværd. Det er helt nødvendigt for at kunne klare sig selv – socialt, fagligt og personligt. Vi vil tage børn alvorligt, og vi vil møde forældre med vilje til samarbejde. Vi vil styrke de faglige kompetencer hos kommunens medarbejdere og insistere på, at vores indsatser skal virke.

De kommende år har Byrådet valgt at sætte fokus på fire områder; de vil konkret blive udmøntet i udviklingsplanen i efteråret 2012.

Byrådet og Udvalget for Børn har arbejdet med den nye børne- og ungepolitik siden sommeren 2011. Børn, unge, forældre, medarbejdere og ledere har været inddraget. Politikken skal muliggøre alle børns trivsel, udvikling og læring.

Tak til alle, der har bidraget.

På vegne af byrådet

Agnete Dreier
Formand for Udvalget for Børn

Udfordringerne

I Holbæk Kommune har langt de fleste børn en høj livskvalitet. Alligevel er der nogle særlige udfordringer, som kommunen står over for på børne- og ungeområdet. Børne- og ungepolitikken er byrådets svar på håndteringen af disse udfordringer. Det er blandt andet:

- **Der er brug for et generelt løft af uddannelsesniveaue**.
- **For mange unge uden uddannelse.** Flere end 15 % af de unge får ikke en uddannelse efter folkeskolen.
- **Sundhedstilstanden er bekymrende:** Overvægt blandt børn, flere unge ryger og faldende trivsel hos 11-15-årige.
- **Antallet af børn og unge, der ekskluderes fra de almindelige tilbud, er bekymrende:** Det skal sikres, at flere udsatte børn og unge får den fornødne, rettidige hjælp til at trives og udvikle sig i det almindelige fællesskab
- **Vi skal bruge de eksisterende ressourcer bedre:** Det skal ske gennem effektivisering og innovation.

En samlet børne- og ungepolitik

Byrådet ønsker, at kommunens børn og unge både dannes og uddannes, så de kan klare sig godt. De skal uddannes, så de kan få et arbejde og leve et godt og selvforsørgende liv. De skal dannes til demokratiske, kompetente samfundsborgere.

Ledetråden er, at hverdagen skal blive bedre for alle børn. Det er et mål i sig selv at sikre trivsel og gode børneliv, og det er også et mål, fordi det er en forudsætning for, at man kan blive en kompetent og selvforsørgende voksen.

Kommunen er gennem Serviceloven forpligtet til at levere en sammenhængende børnepolitik, der har til formål at sikre sammenhængen mellem det generelle og forebyggende arbejde og den målrettede indsats over for børn og unge med behov for særlig støtte. Videre er kommunen med lovgivningsinitiativet "Styrkelse af indsatsen over for kriminalitetstruede børn og unge" forpligtet på at udarbejde en plan for forebyggelse af kriminalitet blandt børn og unge. Endelig vil to af pejlemærkerne i Holbæk Kommunes udviklingsstrategi, "Et sundere liv" og "Uddannet til fremtiden", sætte sine tydelige spor i formuleringen af børne- og ungepolitikken.

Den politiske ambition er at skabe en samlet tilgang til arbejdet med børn og unges trivsel, læring og udvikling. Børne- og ungepolitikken skal skabe sammenhæng og fokusere på barnets udvikling i de enkelte faser af dets liv.

Børne- og ungepolitikken skal fungere som kompas for både borgere og kommunens medarbejdere. Vi vil sikre, at der altid er én samlet retning i den måde, kommunen sammensætter sine indsatser og tilbud overfor børn og unge. Den politiske ambition er at skabe en samlet tilgang til arbejdet med børn og unges trivsel, læring og udvikling. Samarbejde på tværs af fagligheder skal styrkes.

Børne- og ungepolitikken skal skabe sammenhæng og fokusere på barnets udvikling i de enkelte faser af dets liv. Børn fra dagtilbud skal gøres undervisningsparate, og skolebørns uddannelsesparathed samt overgangene i børns og unges liv skal styrkes (fra sundhedspleje til daginstitution, daginstitution til skole, fra skole til ungdomsuddannelse, fra ungdomsuddannelse til job med videre). Det enkelte barn og den enkelte unge og deres forudsætninger skal være i centrum.

Et fælles børnesyn

Vi vil alle børn. Vi ser ikke børn med problemer, men børn i udsatte positioner

I Holbæk Kommune har vi ambitioner for vores børn og unge. Vores målrettede indsatser for at gøre god trivsel, udvikling og læring mulig for alle børn og unge, hviler på et fælles børnesyn. Dette børnesyn er præget af de værdier, der kan gøre en forskel i forhold til at give alle børn en god hverdag med udvikling og læring. Legen er et af de væsentligste elementer i barnets udvikling og dannelse og et væsentligt element i det pædagogiske arbejde.

Det fælles børnesyn giver os pejlemærker for, hvordan vi handler som kommune: Vi vil altid se barnet og den unge i de relationer, de indgår i. Børn og unge skal forstås som del af deres omgivelser. Vores holdning er, at børn og unge når længst, når de bevarer tilknytning til almindelige fællesskaber i familien, dagtilbud og skoler. Alle børn og unge i Holbæk Kommune skal derfor mødes med et børnesyn, der hviler på fire grundlæggende værdier:

1 – Respekt for barnet: Vi vil alle børn. Vi skal møde dem med respekt for deres personlige værdighed som menneske.

2 – Anerkendelse: Alle børn og unge skal mødes med åbenhed. De skal anerkendes som mennesker med drømme, håb, kompetencer og muligheder. Den enkelte person skal blive set, hørt, respekteret og involveret i beslutninger om sig selv.

3 – Respekt for forældrene: Vi vil et tæt samarbejde med forældrene. Deres ansvar og rolle skal tages alvorligt. De bedste løsninger findes i dialog med og respekt for forældrenes eget ansvar vedrørende deres børns opvækst, udvikling og trivsel.

4 – Ligebehandling: Vores udgangspunkt er altid barnets livssituation. Mennesker og familiers livssituationer er forskellige. Vi er ikke ens og har ikke ens behov eller forudsætninger. Derfor skal borgere til tider behandles forskelligt for i praksis at behandles lige og gives lige muligheder.

Børn, unge og forældre i Holbæk Kommune må ikke opleve at 'falde mellem to instanser'. Vores medarbejdere skal i deres arbejde tænke helhed og sammenhæng til kolleger på de øvrige områder, så vores indsatser er sammenhængende.

For det enkelte barn og den enkelte unge vil det konkret komme til at betyde, at:

- alle børn og unge skal mærke at være del af et fællesskab
- ingen børn eller unge med behov for støtte må blive overset, glemt eller opgivet
- sagsgange og faggrænser skal være tilpasset barnet og familien, ikke omvendt
- der skabes større sammenhæng mellem de almindelige og særlige indsatser, så barnet i så vidt omfang som muligt kan blive i sit eget miljø (familie, institution, skole)

For forældre vil det konkret komme til at betyde, at:

- man altid oplever at blive inddraget og lyttet til af kommunens medarbejdere
- at man mødes med forventningen om at indgå i samarbejde omkring sit barn
- medarbejdere alle de steder, hvor børn og unge færdes (sundhedspleje, dagtilbud, skoler, fritidsliv), er rustede til – og ønsker – at inddrage og tale med forældrene om deres barns eller unges trivsel
- man oplever helhed og sammenhæng i mødet med kommunens medarbejdere.

De fire udviklingsområder

Byrådet har de kommende år udvalgt fire områder, der har prioritet for at give vores børn og unge den nødvendige ballast for at kunne klare sig selv – socialt, fagligt og personligt.

Fælles ansvar og forpligtende fællesskaber

Barnets udvikling afhænger af omgivelserne og det fællesskab, barnet er del af. Det er dokumenteret, at forældres interesse for deres børns hverdag har indflydelse både på børnenes trivsel og læring og deres muligheder for succes. Derfor skal forældre tage ansvar for deres børns læring og udvikling.

Skolen, dagtilbuddet og forældre har ansvar for at bidrage til at sikre fællesskabet og skabe et godt miljø. Det fremmer læringsmiljøet og gør inklusion lettere. Alle børn skal have mulighed for at være del af et fællesskab. En vigtig del af at indgå i fællesskaber er den demokratiske dannelse. Børns sociale fællesskaber spiller en stor rolle i barnets udvikling af selvværd og kompetencer og skal have opmærksomhed fra medarbejdere omkring det enkelte barn.

Alle voksne omkring barnet og den unge har medansvar for, at barnet og den unge trives. Forældreinddragelse skal være naturlig i forhold til læring og trivsel. Man skal som forælder opleve, at medarbejdere har fokus på tættere, smidigt og fleksibelt forældresamarbejde. Forældre skal opleve at få plads og indflydelse i samarbejdet omkring barnet, ligesom forældres viden skal bruges i en samlet vidensudvikling omkring det enkelte barn.

Vi vil fremme et intensivt samarbejde på tværs af faggrænser, hvor barnet eller den unge er i centrum. Alle, der har med et barn at gøre – for eksempel sundhedspleje, dagtilbud, tandpleje, fritidsordning, lærere, fritidstilbud – skal være bevidste om, at de er del af det forpligtende fællesskab omkring det enkelte barn. Ingen kan arbejde isoleret. Børn, unge og forældre må aldrig opleve

at 'falde mellem to stole', men skal mærke, at de er omgivet af en sammenhængende tværfaglig helhed.

Mål:

- **En sammenhængende tværfaglig helhed omkring det enkelte barn**
- **Størst mulig grad af inklusion**

Vi tilstræber størst mulig grad af inklusion. Vi ser INKLUSION som alle børns muligheder for tilstedeværelse, deltagelse, læring og udvikling i de almindelige skoler og dagtilbud. 'Tilstedeværelse' betyder, at så mange børn som muligt skal have mulighed for fysisk tilstedeværelse i de almindelige dagtilbud og skoler. 'Deltagelse' betyder, at alle børn skal opleve sig som værdifulde deltagere i dagtilbuddets eller skolens sociale fællesskab. Og med 'læring og udvikling' mener vi, at alle børn skal lære og udvikle sig mest muligt, både fagligt og socialt

En sund og aktiv start på livet

Udfordringerne på sundhedsområdet handler om børn og unges trivsel generelt. Sundhed forstås bredt som et sundt liv, hvor barnet trives, har god selvtillid og selvværd.

Der er en entydig positiv sammenhæng mellem fysisk aktivitet og børns læring. Fysisk aktivitet har også forebyggende effekt i forhold til overvægt og de problemer, det kan skabe.

Nogle børn og unge vokser op i familier uden sunde vaner. Forældrenes livsstil har stor betydning for børns sundhed og udvikling. Sunde vaner grundlægges i barndommen, og sundhedsproblemer kan forebygges med god effekt. Det er derfor nødvendigt med en balance mellem strukturelle tiltag og indsatser rettet mod bestemte individer eller målgrupper.

Byrådet vil kickstarte det sunde og aktive liv for kommunens børn og unge. Gennem oplysning, involvering og aktiv deltagelse skal børn og unge inspireres til at træffe de sunde valg og kende konsekvenserne af de usunde. Og medarbejdere skal oplyse om og involvere børn og unge i det sunde valg ved fagligt at kunne kommunikere og udsende klare signaler om, hvad der er sund og usund adfærd.

Mål:

- **Sundhedsfremmende tiltag, som fysisk aktivitet, skal være en integreret del af dagligdagen de steder, hvor børn og unge opholder sig – dagtilbud, skoler og fritidsliv.**
- **Den enkelte institution, skole og dagtilbud har en vedtagen 'sundhedsstrategi', der inkluderer kost, bevægelse og trivsel generelt.**

Medarbejdere skal oplyse om og involvere børn og unge i det sunde valg ved fagligt at kunne oplyse og udsende klare signaler om, hvad der er sund og usund adfærd.

Rettidig indsats

De fleste børn og unge i Holbæk Kommune fungerer fint med en høj grad af livskvalitet på stort set alle områder. En mindre gruppe børn og unge har brug for særlig støtte. De må ikke lades i stikken. Rettidige indsatser sker hurtigt, forebygger og modvirker problemer. En rettidig indsats kan også mindske antallet af anbringelser uden for hjemmet.

En styrket rettidig indsats betyder, at vi vil handle så tidligt som muligt for at kunne nøjes med så lidt indgriben som muligt. Udgangspunktet er, at barnet eller den unge i størst muligt omfang kan blive i sit eget miljø, det vil sige i den lokale daginstitution eller skole. Der skal ske en tidlig opsporing af børn, som mistrives – lige fra barnet er født, til det har færdiggjort sin ungdomsuddannelse. Det kræver en løbende tæt og god dialog omkring barnet og den unge i det daglige, under respekt for Servicelovens forpligtelse af offentligt ansatte på underretning, når hun/han får kendskab til eller grund til at antage, at et barn eller en ung har behov for særlig støtte.

Børn, unge og deres forældre må ikke opleve, at vi vender ryggen til. Vores medarbejdere skal være kompetente og tydelige, og de skal have modet til at tage den nødvendige samtale med både børn, unge og deres forældre.

Barnet og den unge, der har brug for en særlig indsats, skal opleve, at støtten kommer rettidigt og er sammenhængende. De kompetencer, der

findes på det specialiserede område skal også anvendes for at opkvalificere den tidlige indsats på det almindelige område. Den tidlige indsats skal prioriteres og dermed understøtte og styrke eksempelvis sundhedsplejen, dagtilbud, skoler og fritidstilbud i deres arbejde.

Mål:

- **Vi vil bruge en større andel af ressourcerne på forebyggende indsatser**
- **Vi skal reducere andelen af unge, der falder ud af skolen før tid og/eller havner i kriminalitet**

Vores medarbejdere skal være tydelige og have modet til at tage den nødvendige samtale med både børn, unge og deres forældre

Styrkelse af fagligheden til gavn for alle

Alle børn og unge skal tilbydes de bedst mulige vilkår i skole og institution. Anvendte metoder skal tage afsæt i viden om effekter og skal give målbare resultater. Alle, der arbejder på dette område, forpligtes på dokumenteret, god praksis samt på, at videndeling bliver en del af medarbejdernes praksis. Med andre ord skal metodefrihed forstås som anvendelsen af de metoder, der virker. Det må dog ikke lukke af for nytænkning og udvikling af nye veje til at gøre det, vi gerne vil gøre.

Børn, unge og forældre i Holbæk Kommune må ikke opleve at 'falde mellem to instanser'. Alle medarbejdere skal i deres arbejde tænke helhed og sammenhæng til kollegerne på de øvrige områder. Det centrale er, at faggrænser og strukturer skal tilpasses det enkelte barn. Vi vil have, at vores kultur og struktur ansporer til tværfagligt samarbejde og vidensdeling. Der skal prioriteres rum for refleksion over egen og andres praksis. Vi skal sikre de platforme, der kan sætte medarbejdernes forskellige kompetencer i spil i forhold til hinanden.

Udvikling af medarbejdernes kompetencer er derfor centralt. De skal have de rigtige kompetencer, så de kan opdage problemer og handle i tide ud fra veldokumenterede metodiske tilgange og med stort fokus på effekten af indsætterne. Og så vi kan leve op til vores mål om øget forældreinddragelse og inklusion.

Politisk vægter vi særligt en opkvalificering af sundhedsplejens, dagtilbuds, skolers og fritidstilbuds evne til at skabe mulighed for, at alle børn og unge – uanset adfærd eller fysisk og mental formåen – trives og oplever sig som værdifulde deltagere – i stuens eller klassens sociale fællesskab. Vi er opmærksomme på, at ikke alle børn vil kunne trives og udvikle sig tilstrækkeligt uden en

særlig specialiseret indsats i et andet miljø. Derfor skal vi fortsat sikre udvikling af kvaliteten i specialområdet.

Mål:

- **At sikre viden om metoder og kompetencer til at gøre det, der virker.**
- **Styrkelse af kompetencer til understøttelse af målet om inklusion.**

Alle børn og unge skal tilbydes de bedst mulige vilkår i skole og institution. Anvendte metoder skal tage afsæt i viden om effekter og skal give målbare resultater.

Fra politik til handling

Børne- og ungepolitikken følges op af en udviklingsplan, der omsætter politikken fire udviklingsområder til handling. Udviklingsplanen integrerer programmet "Ét Børneområde – sammenhæng og kvalitet" og forventes færdig i foråret 2013.

Der vil blive udarbejdet en årlig status for indsatsen på de fire udviklingsområder - første gang i 2013.

